

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 28.—
za pol leta " " " 13.—
za četrt leta " " " 6-50
za en mesec " " " 2-20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . K 24.—
za pol leta " " " 12.—
za četrt leta " " " 6.—
za en mesec " " " 2.—
V upravi prejema mesečno K 1-70

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna pettivrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v
za dvakrat . . . . . " 13 "
za trikrat . . . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.

Poslano in rekl. notice:
enostopna pettivrsta (72 mm)
30 vinarjev.

Izhaja:

vsak dan, izvenim nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III. Rokopis se ne vrčajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. Avstr. poštne hran. račun št. 24.797. Ogrske poštne hran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Veleposestvo za dr. Lampetove projekte.

Kratko je bilo poletno zasedanje kranjskega deželnega zbora, a pomenljivo. Med razpravami je bila posebno zanimiva obravnava o deželnih hidroelektričnih podjetjih.

Deželni odbor je podal pregledno poročilo, iz katerega se vidi, kako sistematično in temeljito se vrši proučevanje prirodnih sil in gospodarskih potreb naše dežele. Dr. Lampe je započel to akcijo z velikim pogumom in od nasprotni strani se je storilo vse, da se veliko delo v kalu ubije. Liberalna stranka je besno padla po deželnem odboru. Z lažmi, z zavijanjem, z izmišljenimi novicami so begali javnost, smešili dr. Lampeta in deželni odbor. Saj je celo državni poslanec ljubljanski, dr. Ravnihar, na javnem shodu pogreval »Narodovo« raco, da je deželni glavar ustavil dela ob Završnici.

Sedaj je pa imel deželni zbor priložnost, da se temeljito bavi s to zadevo. In zgodilo se je nekaj, česar nisimo pričakovali: Prepričevalni argumenti dr. Lampeta in uzorno tehnično delo predlož. projektov so uverili celo veleposestvo, da je od dr. Lampeta započeta velika akcija za prosep naše dežele epochalnega pomena. Struji za in proti v veleposestvu sta se dolgo borili in klub veleposestnikov je temeljito proučil vse delo deželnega odbora na tem polju. Klub veleposestnikov ima v svoji sredi strokovnjaka barona Codelija, ki je izvršil za avstrijsko mornarico radiotelegrafične postaje in za nemško državo izvršuje brezžične brzojavne zveze v Afriki. Ta je proučil projekte deželnega odbora in si ogledal dosedanje delo.

A veleposestvo je bilo do zadnjega še v večini nasprotno. To je umljivo, kajti deželni odbor vzame v roke vodstvo industrialnega razvoja, da ustvari najmodernejše velike naprave, kakršne imajo v rokah le velekapitalistične družbe, in da hoče deželni odbor od sile, ki goni tovarne in razsvetljuje domove, da deželo dobiček kot dobavitelj električnega toka, je nekaj novega za veleposestvo, ki se je gibalo doslej v bolj konservativnih tradicijah. Ker v delu

veleposestva odločuje industrializem, se je izjavljalo veleposestvo tudi za to, da naj se to polje popolnoma prepusti privatni podjetnosti — to bi se reklo po naše —: tujemu kapitalu. Je tudi struja v nemškem klubu, ki zaradi vsenemških tendenc ne vidi rada, da se tolika gospodarska moč združi v rokah slovenskega ljudskega zastopstva.

V odsekovi seji je dr. Eger še ostro govoril proti dr. Lampetu. Dr. Lampe je pa v tej seji, ki so se je poleg članov odseka udeležili še drugi poslanci, razvil pomen in korist te vso deželo obsegače akcije, ki naj za stoletja zagotovi kranjskemu deželnemu zastopu najvažnejše prirodne sile, da jih po svoji previdnosti porabi za splošno korist vsega prebivalstva in sebi za bodočnost pridobi znatne dohodke. Zasluga veleposestva je, da se po treznem predurku ni upiralo več spoznani resnici, in v javni seji je ves klub veleposestnikov kot en moč glasoval s S. L. S., odobril dosedanje delo deželnega odbora in mu dal pooblastilo in kredit, da z vso energijo nadaljuje započeto delo.

Ta sklep je časten za veleposestvo in je veliko zadostilo za S. L. S. in za deželni odbor. Kajti na veleposestvo niso plivali nobeni drugi, kot edino le stvarni razlogi; lahko ni bilo klubu, da je opustil svoje nasprotstvo in se soglasno izrekel za delo toli napadanega dr. Lampeta, ki je le z največjo vztrajnostjo in z neupogljivim pogumom mogel doseči po štiriletnem trudu tako zadostenje.

Vse drugače so se vedli liberalci. Proti njim je vsaka pametna beseda bob v steno. Dr. Tavčar je napadal deželni odbor, da prehitro dela. Celovodovod za Bled in okolico, ki se že kot morska kača vleče toliko časa, mu je prehitro rešen. Liberalci so se zagrizli v nasprotovanje proti najkoristnejšim napravam in niso sposobni, da bi se dvignili iz svoje malenkosti. Glasovali so zoper vse, ker nimajo tiste moralne moči, da bi dali čast poštemu delu in priznali svojo zmotno.

S tem je pa liberalna stranka obsodila samo sebe. Profesor Jarc jih je po pravici imenoval cokljivo deželno zbor. Nazadnjaštvo je njihovo geslo. Dobro, da škodovati ne morejo, ker gre vsa razumna javnost preko njih.

svojih fotejev, ti pa jih objemi z vsem srcem kakor bi bili tvoji! Potem boste klepetali. Govorila bosta o meni, samo o meni. Pripovedovala ti bosta na tisoče neumnosti in ti jih moraš poslušati, ne da bi se smejal. Ne boš se smejal, kaj? To sta moja ded in moja stara mati, dve bitji, katerima sem jaz življenje in ki me nista videla že deset let. Deset let, to je dolgo. Toda kaj hočeš? Jaz sem zadržan v Parizu, nju pa zadržuje visoka starost. Tako sta stara, da bi se zlomila na poti, če bi me prišla obiskat. K sreči si ti tam doli, dragi moj mlinar, in uboga starčka bosta mislila, da objemata nekoliko tudi mene, ko bosta objemala tebe. Govoril sem jima tako pogosto o tem prijateljstvu, za katero . . . .

Tvoj Mavricij.

Vrag vzemi vse prijateljstvo! Ravno to jutro je bilo krasno vreme, ki pa ni bilo ravno ugodno, da bi kolovratil po cestah. Preveč mistrala in preveč solnca . . . pravi provencalski dan. Ko je došlo to presneto pismo, sem si bil že poiskal svoje zavetje med dvema skalama in mislil sem ostati tam cel dan kakor martinček. Pil bi bil svetlobo in poslušal šumeče petje smrečjih vrhov. Nazadnje kaj hočete?

Zaprli sem nevoljno mlin, stavlil ključ v mačjo luknjo in toaleta je bila

Deželni zbor kranjski.

Seja dne 24. julija 1912.

ODGOVORI NA RAZNE INTERPELACIJE.

(Nadaljevanje.)

Deželni glavar sporoči, da hoče odgovoriti na nekatere interpelacije, preden nadaljuje z dnevnim redom.

Na interpelacijo poslanca Lavrenčiča glede nezadostnega zastraženja praharne v Kamniku odgovarja deželni glavar, da bo po svojih močeh podpiral akcijo mestne občine kamniške, da se praharna boljše zastraži.

Na interpelacijo dr. Novaka glede 25 odstotne draginjske doklade učiteljstvu odgovarja deželni glavar, da je deželni odbor prejel svoječasno tudi nalogo, da poizveduje o lokalnih in individualnih razmerah, preden doklade izplača; te poizvedbe se potom županstev vrše in kadar bodo končane, bo deželni odbor to vprašanje rešil po svoji previdnosti, kakor mu je naročila zbornica.

Na interpelacijo dr. Novaka glede afere Ribnikarjeve odgovarja deželni glavar: Zaslivanje prič od strani občinskega referenta pri deželnem odboru se ni vršilo na podlagi »Slovenčevih« notič, ampak na podlagi uradnega obvestila ljubljanskega magistrata, oziroma policije (Čujte!), v katerem se navaja da je bivši župan Ivan Hribar naročil šefu policije, da naj z Ribnikarjem prizanesljivo postopa. (Čujte! Čujte!) To je dokaz, da je Ivan Hribar imel o osebni krivdi Adolfa Ribnikarja posebne nazore. Šele na tej podlagi je dr. Pegan zasliševal prič, kar je bila njegova dolžnost, ker je Ribnikar občinski uradnik, deželni odbor pa njegova najvišja oblast in je zato zelo na tem interesiran, kake vrste so organi, ki so nastavljeni pri podrejenih mu avtonomnih oblasteh. (Tako je!) Ta material je dr. Lampe, moj namestnik, ker sem bil jaz odsoten, odstopil drž. pravdniku, kamor ta stvar edino spada. (Pritrjevanje.) To pa ni dvignilo obožbe proti Ribnikarju na podlagi tega materiala, marveč, kakor je g. interpelantu samemu znano, odstopa državno pravdnikstvo take zadeve preiskovalnemu sodni-

ku, in šele, ko ta preišče vse okolnosti, šele na tej podlagi se odloči državno pravdnikstvo, ali obtožnico vloži ali ne. Zato deželni odbor ni imel najmanjše ingerence na to, da se se je obtožnica dvignila. Postopanje državnega pravdnika je le dokaz, da je bil dan tak material, da se je sodna obravnava od strani za to poklicanih oblast morala odrediti. Sodnik je potem na podlagi svojega prepričanja razsodil o krivdi, oziroma nekrivdi. Kar se tiče očitavanja, da so tri prič pod prisego izjavile, da so bile njihove izpovedbe pri deželnem odboru napačno zapisane, mi o izjavah teh prič ni nič znanega, kot deželni glavar in pod svojo osebno odgovornost je pa izjavil, da so se pri deželnem odboru vse poizvedbe prič zapisale natančno tako, kakor so se bile storile. (Odobranje.)

Na interpelacijo poslanca Kobijskega glede okrožnega zdravnika v Idriji odgovarja deželni odbornik dr. Zajec, da je deželni odbor, ko je bil dr. Indra na lastno prošnjo v Kostanjevico premeščen, mesto razpisal in se obenem obrnil na c. kr. rudniško ravnateljstvo v Idriji glede substitucije. To je prošnji ustreglo. Dr. Stverak in dr. Papež, rudniška zdravnik, sta pa stavila pogoj, da naj dobi vsak od njiju za nadomestovanje na dan 10 K. (Čujte!) vse voznje in obiski se posebej zaračunajo, za cepljenje dijete 8., oziroma 9. razreda, uradna pota v Žiri tudi posebej. Deželni odbor je te nečuvno pretirane zahteve soglasno odklonil. Taka substitucija bi stala deželo na leto več kakor 12.000 K. Od teh zahtev zdravnika nista odnehala, ampak vsakoravno substitucijo odklonila. Oba zdravnika sta celo, ko je nastopila škrlatinka, kljub prošnji županstva in pozivu logaškega okrajnega glavarstva, odklonila vsakršno pomoč obolelim otrokom, dasi bi bila v to po zakonu obvezana. (Veliko ogorčenje.) Deželni odbor je nato, da temu škandalu stori konec, poslal v Idrijo dr. Ješeta. Iz tega sledi, da je deželni odbor v tej zadevi popolnoma korektno postopal, ne pa omenjena dva zdravnika, ki svoje postopanje opravičujeta s tem, da sta »brani« svoj ugled in veljavo. (Ponovni kliči ogorčenja.)

Na interpelacijo poslanca Matjašiča glede mostov v Gribljah

LISTEK.

Pisma iz mojega mlina.

Francosko spisal Alphonso Daudet. Poslovenil J. Gruden.

STARI LJUDJE.

»Kako pismo zame, oče Jernej?«
»Da, gospod, pismo iz Pariza . . .«
Bil je ves ponosen na dobri oče Jernej, da je prišlo pismo in da mi ga je prinesel ravno on. A bil nisem ponosen jaz. Nekaj mi je reklo, da mi bo ta Parizanka iz ulice Jean-Jacques, ki tako nepričakovano pade na mojo mizo in na vse zgodaj, pokvarila ves dan. Nisem se motil, poglejte raje:

»Moraš mi napraviti uslugo, prijatelj moj! Zaprli boš za en dan svoj mlin in pojdeš takoj v Eyguières. Eyguières je precej velik trg, kake tri ali štiri ure od tvojega doma. Kakor nalašč zate mal sprehod. Ko dospes tja, vprašaj po sirotinskem samostanu! Prva hiša za samostanom je nizka hiša s sivimi oknicami in malim vrtičem zadaj. Vstopi, ne da bi potrkal! Vrata so vedno odprta. Ko odpreš vrata, zakliči precej glasno: Dober dan, ljudje božji, jaz sem, prijatelj Mavricijev. In tedaj boš videl dva starčka, dva ljubka starčka, prastarčka stezati proti tebi roke sem iz

gotova. Palico v roke, pipo v žep in evo me na cesti . . .

Prišel sem v Eyguières ob dveh popoldne. Vas je bila prazna, vse je bilo na polju. V drevoredu so na prašnobelih bobovcih čvrčali murni kakor da bi bil sredi puščave Crau. Na trgu pred županijo se je solnčil osel, na cerkvenem vodnjaku je grulil vlak golobov, a nikogar ni bilo, ki bi mi pokazal sirotišnico. K sreči se mi kar naenkrat prikaže starikava vila, ki je čepé predla v kotu pri vratih. Povedal sem ji, česa želim. In ker je bila ta vila precej mogočna, je dvignila samo preslico in sirotinski samostan je stal kakor začaran pred menoj. Bila je to velika hiša, neprijazna in črna, zdela pa se mi je zelo ponosna, da nosi nad gotskim portalom star križ iz rdečega peščenca in nekoliko latinščine okrog. Poleg te hiše sem zapazil drugo, manjšo. Aha! Sive oknice in vrtič zadaj . . . Spoznal sem jo takoj in vstopil, ne da bi trkal.

Do groba bom imel pred očmi ta dolg, svež in miren hodnik. Zid je polbarvan rdečkasto . . . Vrtič se trese v ozadju čez sveto zagrinjalo . . . In kako so bile krasne one mreže iz cvetlic in velih vijolic. Zdela se mi je, da sem prišel h kakemu staremu uradniku iz časa Sedainovega.

Ob koncu hodnika na levi se je slišal počasen tik . . . tak . . . velike ure

in otročji glas, šibak glas šolskega otroka, ki je čital spotikajoč se ob vsakem zlogu:

«Te . . . daj — je — sve . . . ti I . . . re . . . nej — za . . . kli . . . cal: Ja . . . Ja . . . Jaz sem pše . . . ni . . . ca — Gos . . . po . . . do . . . va. Mo . . . mo . . . rajo — me — zm . . . . zm . . . le . . . ti — zob . . . je — teh . . . živa . . . li . . .»

Približal sem se narahlo vratom in gledal skozi ključavnico . . .

V mirni in polmračni sobi je spal v foteju z odprtimi ustmi ljubezniv starček rdečih lic in ves v gubah prav do konca prstov. Roke je imel na kolnih . . . Pri nogah mu je čepela mala deklica, modro oblečena, z veliko pelerino in malo otročjo havbo, kakor jih nosijo sirote. Čitala je življenje svetega Ireneja iz knjige večje nego ona sama. To čudovito čtivo je bilo vplivalo na vso hišo . . . Starček je spal v foteju, muhe na stropu in kanarček v svoji kletki doli na oknu.

Velika stenska ura je smrčala svoj tik — tak — tik — tak. V celi sobi ni bilo ničesar zbujenega kakor velika progla svetlobe, ki je padala v sobo kot raven in bel žarek med zaprtimi oknicami, polna živih iskric in mikroskopičnih valčkov.

V sredi splošne dremote je deklica nadaljevala svoje čtivo z resnim obra-

in Loščičah čez Kolpo odgovarja dr. Lampe, da je hrvaška vlada ugodno odgovorila in se bodo pogajanja z njo kmalu končala.

DEŽELNI ŽIVINOZDRAVNIK V ŽUŽEMBERKU.

Povše poroča v imenu upravnega odseka o predlogu poslanca Vehovca zaradi namestitve deželnega živinozdravnika v okraju Žužemberk in predlaga:

Deželni odbor skleni: Za okraj Žužemberk se ustanovi mesto deželnega živinozdravnika ter se naroča deželnemu odboru, da takoj, po dognanih in ugotovljenih dogovorih z zastopniki prizadetih občin razpiše in popolni to mesto.

Hladnik predlaga sledečo resolucijo: Deželna vlada se naprosi, da dovoli živinozdravniškemu pomočniku v Trebnjem izvrševati živinozdravniško prakso kakor doslej.

Sprejeto.

URAD ZA TUJSKI PROMET.

Piber poroča v imenu upravnega odseka o samostalnem predlogu poslanca Pibra glede provizorične ustanovitve urada za pospeševanje tujškega prometa pod nadzorstvom deželnega odbora in predlaga:

Visoki deželni zbor skleni: Deželnemu odboru se naroča, da presoja in uvažuje, ali ne bi kazalo organizirati pospeševanja tujškega prometa na Kranjskem po vzoru deželnega zavoda za pospeševanje obrti na Kranjskem ali na kak drug primeren način pod nadzorstvom dežele. — Deželni odbor se pooblašča, da sme provizorično ustanoviti dogovorno z drugimi v pospeševanje tujškega prometa poklicanimi faktorji tak zavod za pospeševanje tujškega prometa na Kranjskem, toda le tako, da dežela ne prispeva več kakor 6000 K na leto in se zgoraj imenovani faktorji zavežejo v primerno stalno letno podporo. — Deželnemu odboru se ima priznati pravica, da sme tak zavod kadar hoče zopet opustiti, tudi se ima nastaviti pri zavodu le provizorično, ne stalni uradnik.

Sprejeto.

BIKOREJA.

Povše poroča v imenu upravnega odseka o poročilu deželnega odbora v zadevi pristave za vzrejo mladih bikov na Robežu. Deželni odbor je o tem poročal:

Deželni zbor je v seji dne 26. januarja 1910 pooblastil deželni odbor, da ustanovi pristavo za vzrejo mladih bikov, in mu je v ta namen dovolil kredit do 50.000 K Na podlagi tega sklepa je deželni odbor kupil od Antona Bernika, posestnika na Brezovici št. 10 v občini Medvode, posestvo Robež, vlož. št. 36, kat. obč. Topol, za 34.000 K. V tem znesku je vpošteta tudi kupnina za ves od Bernika prevzeti fundus instructus, med katerim je bilo tudi več živine. Posestvo meri 81 ha 61 a 74 m² ter je obsegalo od prevzema 3 ha 72 a 15 m² njiv, 9 ha 77 a 11 m² travnikov, 23 ha 58 a 78 m² pašnikov, 46 a 76 m² vrtov, 43 ha 96 a 26 m² gozdov in 10 a 68 m² stavbišč. Da se je posestvo pridelo svojem namenu, so se izvršile vse potrebne melioracije in popravilo se je tudi poslopje ter primerno uredil hlev. Za dotična dela, ki so se izvršila deloma leta 1910., deloma pa leta 1911.,

lahko imenoval: mamica. Toda prava mamica je morala veliko jokati v življenju, bila je še bolj zgubančena kakor njen mož. Kakor on imela je tudi ona pri sebi eno deklico iz sirotišnice, mala straža v modri obleki, ki je ni nikdar zapustila. Videti ta dva starčka, ki ju čuvata dve siroti, to je bilo nekaj tako ginjivega, da si človek težko predstavlja.

Ko je mamica vstopila, mi je najprej napravila velik poklon, toda z eno besedo ji je on prerezal poklon na dvoje: »To je Mavricijev prijatelj.«

In glej jo, kako se trese, joka, zgubi svoj robec, postane rdeča, vsa rdeča, še bolj rdeča nego on. Ti starčki! Imajo v žilah komaj kapljico krvi, pa jih vendar pri najmanjšem razburjenju oblije rdečica.

»Hitro, hitro stol!« reče svoji mali sirotici.

»Odpri okno!« vpije starček k svoji. Primeta me vsak za eno roko in me peljeta stopicaje prav k oknu, odprtemu na stežaj, da bi me bolje videla.

Pristavili so foteje in jaz sem se vsedel med oba na stoliček, podoben slikarskemu. Obe mali, modri sirotici sta ostali za nami in izpraševanje se je pričelo.

»Kako se mu godi? Kaj dela? Zakaj ne pride? Ali je zadovoljen?« In sem in tja in to in ono. Tako je šlo več ur.

(Konec.)

se je izdalo skupaj 14.313 K 36 vin. — Za postranske stroške pri nakupu posestva in za nabavo potrebnega orodja se je izdalo 4937 K 1 vin. Skupni v posestvo Robež investirani stroški znašajo po odbitku za prodano živino prejetega zneska 2057 K 60 h — 51.192 kron 77 h in so se pokrili iz tekočih deželnih sredstev leta 1910 in 1911, ne da bi se bila izvršila kaka posebna finančna operacija. Posestvo je sedaj v zelo dobrem stanu in odgovarja povsem zahtevam dobro urejene pristave za vzrejo mladih bikov. Do konca leta 1911 se je vzrejalo na tej pristavi 170 bikov. Obratni račun o tej pristavi za leto 1910 je bil predložen visokemu deželnemu zboru že lani, obratni račun za leto 1911 pa se bo šele predložil skupno z deželnim računom za l. 1911. Ob koncu leta 1911 je znašala čista imovina pristave na Robežu 92.125 K 17 h, skupna do konca leta 1911 izdana investicijska in obratna glavica pa je znašala 74.832 K 48 vin. Ker se biki pozimi ne morejo pustiti na Robežu in se na tem posestvu ne more pridobiti zadosti krme za zimo, so se od knezoškofijskega posestva v Goricanah vzeli v najem hlevi in približno 15 ha sveta proti letni najemščini 1120 K. Ta najemščina in drugi zadevni stroški se vpoštevajo v računih pristave na Robežu.

Poročevalec odseka predlaga:

Visoki deželni zbor skleni: Poročilo deželnega odbora o gospodarstvu na pristavi za vzrejo mladih bikov na Robežu se z zadovoljstvom jemlje v vednost. Deželnemu odboru se naroča z ozirom na to, da je potreba po čisto-krvnih plemenjakih še vedno velika in ker je želeli, da se potrebni plemenjaki vzrejajo doma v deželi, da skuša razširiti in spopolniti ta živinorejski vzrejalni zavod. V to se pooblašča izdati potrebne izdatke, o katerih ima v prihodnjem zasedanju podati posebno poročilo v naknadno odobrenje.

Sprejeto.

LETNO POROČILO.

Dr. Lampe poroča v imenu upravnega odseka o poročilu deželnega odbora v zadevi letnega poročila.

Deželni odbor je bil v tej zadevi podal sledeče poročilo:

Po določilu § 26. deželnega reda za vojvodino Kranjsko oskrbuje deželni odbor navadne upravne posle dež. imovine, dež. zakl. in zavodov ter vodi in nadzoruje službovanje deželnih uslužbencev. V tem pogledu kakor tudi o izvršitvi izpeljivih sklepov deželnega zbora je odgovoren deželnemu zboru in mu mora predložiti vsako leto pričetkom zasedanja tozadevno poročilo. Enako določilo ima tudi § 9. poslovnika kranjskega deželnega odbora. Temu določilu je deželni odbor zadoščal dosedaj tako, da je predlagal deželnemu zboru vsako leto posebno »letno poročilo«, ki se je raztezalo na vse njegovo poslovanje. Dokler so bila opravila manj obsežna, ni bilo težave, deželnemu zboru podatki podrobno sliko o poslovanju deželnega odbora. Odkar pa so se opravila vsled mnogovrstnih socialnih zahtev pri vseh v deželno autonomijo spadajočih zadevah v izredni meri pomnožila, ni bilo več lahko v okviru navadne letnega poročila podati natančen pregled o poslovanju deželnega odbora, dasi je njegov obseg že nad 38 ti-

skovnih pol. Za sestavo tako obsežnega poročila je bilo treba mnogo časa in mnogo truda in tudi stroški natisa so zelo narasli, tako da presegajo v zadnjih letih svoto 2600 K. Vzlic vsemu temu pa letno poročilo še ni dajalo natančne informacije o vsem poslovanju deželnega odbora, kar se je tudi v deželnozbornski seji dne 22. februarja 1912 izrecno poudarjalo. Da se v bodoče prihrani čas in trud, pa tudi zdatno znižajo stroški, je deželni odbor sklenil, deželnemu zboru priporočati, da se letno poročilo skrči in omeji samo na one točke, ki jih omenjata § 26. deželnega reda in § 9. poslovnika deželnega odbora. Po tem takem naj se v letnem poročilu v bodoče poroča le o tem, kako je deželni odbor izvršil sklepe deželnega zbora, kakor je predpisano v § 26. deželnega reda, oziroma § 9. poslovnika deželnega odbora. O gospodarjenju z deželnim premoženjem, oziroma o oskrbovanju deželnih naprav dajejo pojasnila računski zaključki, ki se vsako leto predlagajo deželnemu zboru, zato tozadevni podatki ni treba še posebej sprejemati v letno poročilo. Deželni odbor je povsem prepričan, da bo taka olajšava le v korist njegovemu splošnemu poslovanju in da pa tudi deželni zbor ne bo pogrešal letnega poročila, kakršno je bilo do sedaj. Zato in ker se bode prihranilo tudi prav mnogo na stroških, predlaga deželni odbor: Visoki deželni zbor skleni: Deželni odbor sestavljalj v bodoče letna poročila prav kratko po zmislu določil § 26. deželnega reda za vojvodino Kranjsko in § 9. svojega poslovnika.

Poročevalec dr. Lampe predlaga v imenu odseka:

1. Deželni odbor poročaj v deželnem zboru o izvršitvi sklepov deželnega zbora. — 2. Deželnemu odboru se naroča, da od časa do časa izda po tvariinah poročila o svojem delovanju.

Sprejeto.

VOLONTERKA DEŽELNEGA MUZEJA.

Povše poroča v imenu upravnega odseka o predlogu deželnega odbora v zadevi volonterke v deželnem muzeju, dr. phil. Ane Schifferer, in predlaga:

Visoki deželni zbor skleni: Volonterki deželnega muzeja, dr. phil. Ani Schifferer, se spregleda prekoračenje normalne starosti v svrhu event. def. namestitve v deželni službi.

Sprejeto.

AVSTRIJSKO ZRAČNO BRODOVJE IN DR. TAVČAR.

Na predlog Povšeta kot poročevalca upravnega odseka se sklene soglasno dovoliti osrednjemu odboru za ustanovitev avstrijskega zračnega brodivja 300 kron.

Deželni glavar odstavi točko glede izročitve dr. Tavčarja okrajnemu sodišču v Ljubljani z dnevnega reda, ker sta se tožitelj in obtoženec med tem poravnala.

DEŽELNO GLEDIŠČE.

Deželni glavar prebere vlogo mestnega magistrata, ki izjavlja, da je občina pripravljena deželno gledališče za 103.000 K, to je za hipoteke, s katerimi je obremenjeno, prevzeti. Deželni glavar odkaže dopis tozadevnemu odseku.

NUJEN PREDLOG DR. NOVAKA.

Deželni glavar odredi, da pride na vrsto nujni predlog dr. Novaka, naj se učitelstvu dovoli razun že dovoljene 25% še 15%, torej 40% draginjska doklada.

Predlagatelj izjavi, da je zadeva sama po sebi tako nujna, da nujnosti ne bo niti utemeljeval.

Nujnost se odkloni.

ODGOVOR DEŽELNEGA PREDSEDNIKA NA INTERPELACIJO GLEDE UDELEŽBE C. KR. URADNIKOV NA SHODU LIBERALNE STRANKE.

Dež. predsednik baron Schwarz odgovarja na interpelacijo dr. Tavčarja in tov. glede odredbe prelskega zoper nekatere c. kr. uradnike, ki so se udeležili zaupnega shoda narodnonapredne stranke, sledeče:

Po pojasnilu finančnega ravnatelja, dvornega svetnika A. Klimenta se je uvedla poizvedba, ali so se res nekateri finančni uradniki udeležili shoda narodnonapredne stranke, in sicer zato, ker se je na tem shodu sprejela resolucija, v kateri se vladi izreka nezaupanje. Kakšen je bil uspeh teh poizvedb in kaj misli finančno ravnanstvo v tem oziru predlagati, mi še ni znano. Lahko pa izjavljam, da je udeležba državnih uradnikov pri sklepanju takšnih resolucij popolnoma nedopustna in da si imajo zato dotični uradniki vse eventualne posledice sami pripisovati.

Dr. Triller predlaga, da se o odgovoru deželnega predsednika otvori debata.

Predlog propade.

Deželni glavar zaključil sejo in izjavi, da je deželni zbor o d g o d e n.

Volilci in volilke S. L. S. občine Mostel

Z neustrašenim trudom ste šli 21. t. m. v hud boj zoper liberalne sovraže, rešili ste čast naše občine, zato vam izrekajo izvoljeni občinski odborniki najtoplejšo zahvalo. Z nadaljnim vstrajnim delom ostanimi zvesti praporu S. L. S. na čast in blagor naše občine.

Občinski odborniki S. L. S. v obč. Mostel.

Dnevne novice.

+ **Osebna vest.** Gospod deželni glavar dr. Ivan Šusteršič se je podal na nujno potreben odpočitek v Toblach na Tirolskem. — **Inspekcijsko** potovanje po deželi se je radi tega moralo odložiti. — Prihodnja seja deželnega odbora bo dne 18. avgusta.

+ **Slovenska liberalna stranka** je v pravkar preteklem zasedanju kranjskega deželnega zbora zopet pokazala svo neizmerno revščino. Konservativno veleposestvo, ki živi še v tradicijah pretkelega in predpretekega stoletja, se je izjavilo za hidroelektrično akcijo in jo označilo za delo eminentnega narodnogospodarskega pomena za našo deželo, takozvana napredna stranka pa je po svojih zastopnikih slejkoprej ostala na svojem odklonilnem stališču. Bil je potomec plemiške rodbine iz zgodnjega srednjega veka, ki je včeraj v kranjskem deželnem zboru dejal, da se pri takem velikopoteznem delu, ki ima namen povzdigniti splošno ljudsko blagostanje za sto in sto let, ne sme gledati na takojšnjo rentabiliteto, katero je pri takih podjetjih tudi nemogoče precej izračunati, zastopnika »napredne« stranke pa sta gonila svojo pesem o rentabiliteti, kakor da bi se ne šlo za izrabo vseh kranjskih vodnih moči, ampak za kakšen mlin za moko s štirimi konjskimi silami. Član nemškega baronstva, Apfaltrern, je izjavil, da je ponosen, da je član kranjskega deželnega zastopa, ki snuje tako velepomembno akcijo v prid naše lepe in od prirode tako obdarjene dežele, poslanec napredne Ljubljane pa je dejal, da bi se nje-mu za povzdigo tujškega prometa na Gorenjskem zdelo čisto zadosti, če bi se Bled razsvetil z enim Diesel-motorjem! Nemški baron se šteje srečnega, da sme sodelovati z deželnim zborom, ki tako zelo umeva zahteve moderne časa, naša »narodnonapredna« stranka pa vsak dan pljuje na lastno deželo in njen zastop in jo skuša pred celim svetom umazati. Stranka, ki hoče z enim Diesel-motorjem zadostiti gospodarski bodočnosti Kranjske, naj si rajši nade- ne ime stranke **napredujočega nazadnjaštva** in naj si sploh vzame patent na Diesel-motor, ki razvija približno toliko sil, kolikor naša liberalna stranka. Morebiti zadostuje v ta namen celo mlin na roko kakor so ga rabili že stari Egipčani pod dinastijo Tuthmesovo. **Vsaka kmečka občina kaže danes več podjetnosti, gospodarskega razuma in zmisla za napredek kakor stranka ljubljanskega župana dr. Ivana Tavčarja.** Zato je najnaravnejša stvar na svetu, da taka stranka propada in se vzdržuje le po glasovih par starokopitnih c. kr. uradnikov, ki so razvoj človeštva prespali. In zato ni čudno, da se tudi inteligenca od take stranke odvrača.

+ **Žalosten konec Ribnikarjeve afe-re.** Liberalna stranka, ki se je v tem zasedanju kranjskega deželnega zbora obnašala kakor kup nesreče, je upala, da saj s pogretjem Ribnikarjeve afe-re odnese kakšno lovorjevo pero iz deželnozbornske kampanje. Toda deželni glavar je liberalcem na tozadevno interpelacijo tako odgovoril, da jim je zapri vso sapo in so bili tako osramočeni, da si niso niti upali predlagati, naj se o glavarjevem odgovoru otvori debata. Vrnili so se na svoje klopi kakor politični s kropom. Odgovor deželnega glavarja pa je bil res tudi tak, da je moral liberalce konsternirati. Prvič je glavar konstatiral, da se je začelo zasliševanje prič o Ribnikarjevi aferi **na podlagi vloge mestnega magistrata, oziroma vodstva mestne policije, ki je magistratu podrejena.** Drugič je konstatiral, da je sam Hribar o Ribnikarju imel tako mnenje, da je šefu policije naročil, **naj z Ribnikarjem prizanesljivo postopa.** Tretjič je glavar pribil, da je dr. Lampe akte moral državnemu pravdnikstvu odstopiti, ker je 1. **dožnost** deželnega odbora, da se pojasni zadeva, ki se tiče uradnika, kateri je posredno podrejen deželnemu odboru in 2. ker je edinc **državno pravdnikstvo** poklicano uvesti tozadevno postopanje. Četrtilč je glavar konstatiral, **da deželni odbor ni ime!**

nikakršne ingerence, da se je proti Ribnikarju obtožba dvignila, marveč se je to zgodilo na podlagi preiskave v to kompetentnega preiskovalnega sodnika. Petič je glavni ugotovil, da je o krivdi, oziroma nekrivdi razsodil po svojem prepričanju sodnik in šestič je pod svojo avtoriteto in osebno odgovornostjo konstatiral, da so se izpovedbe prišli od strani občinskega referenta pri dežel-nem odboru natančno tako zapisale, kakor so se bile storile. — Summa summarum: liberalci so se blamirali.

+ Z laško fakulteto ne bo nič. Znano je, da so laški listi zadnjič objavili vest, glasom katere namerava naučna uprava v uvedbo juridičnih kursov na »Revoltellijevi« šoli v Trstu uresničiti italijansko vseučiliško fakulteto. — »Österreichische Volkszeitung« je nato od baje poučenih krogov priobčila vest, da je temu res tako in da ima namestništvo v Trstu tozadevni odlok v rokah. — Naš list je kot glasilo S. L. S. nato izjavil, da bi tak korak, ako bi se obstilni, spriči sedanjih političnih razmer na jugu imel najresnejše posledice. — Zdaj pa izjavlja naučno ministrstvo, da na ustanovitev juridičnih kursov na »Revoltellijevi« šoli nikoli ni mislilo, da se to vprašanje sploh ne da drugače kakor postavodajalnim potem rešiti in da zato ministrstvo v tem oziru tudi ni nikake naredbe na namestništvo v Trstu izdalo. Iz političnih krogov se k temu dostavlja, da bi taka naredba spriči sedanjega položaja na jugu najbrže povzročila, da bi Slovenci v Trstu pripravili laški fakulteti isto usodo, kakor svojčas Nemci laški fakulteti v Wiltenu. Pač pa da se je naučno ministrstvo v tej zadevi z laškimi poslanci svoje čase pogajalo, da pa je tvorila podlago tem pogajanjem ravnokar izdana publikacija naučnega ministrstva. — Vse te izjave nas potrjuje v mnenju, da so Lah v Trstu res sugerirali, naj bi v Trstu juridične kurse ustanovila, da je vlada ta predlog izpočetka najbrže tudi hotela uvaževati, da se je pa z bala odpora Jugoslovanov, oziroma Hrvaško-slovenskega kluba, ki je proti tej nameri že svoje-dobno po poslancu dr. Korošcu naj-energičneje protestiral.

+ Nazadnjaštvo »narodno-napredne« stranke se zdi tudi socialnim demokratom tako značilno, da pristavljajo k dejstvu, da je liberalna stranka glasovala v deželnem zboru proti hidroelektričnim centralam, klicaj! Socialni demokratje bi zdaj pač lahko uvideli, kako malo pametno je iti s to nazadnjaško stranko skupaj, kakor to dela n. pr. Ebin Kristan v ljubljanskem občinskem svetu.

+ Dr. Pegan v deželnem odboru štiri tedne ne bo uradoval.

+ Bivši župan na Laverci, Lenče — »klerikalec«. Zadnji čas liberalni listi proglašajo vsako detomorilko za »Marijino hčer«. Tako so te dni proglasili za »Marijino hčer« tudi detomorilko, ki je služila pri županu Murnu v Gradcu, ki je često nosila sokolski znak in prav pridno občevala z nekaterimi Sokoli. Zato ni nič čudnega, če so se liberalci tudi pri sleparijah liberalnega župana Lenčka poslužili svoje stare taktike. Včeraj v »Narodu« taje, da Lenče ni bil liberalce, dasi je »Narod« pred meseci bil ves poln napredne zmage »župana Lenčka«. Vsa Ljubljana se »Narodu« smeje, celo liberalci, ki so vendar Lenčka in njegovo liberalno zagrizenost najbolj poznali. »Narod« tudi piše, da je »Lenče vedno občeval s klerikalci, ki se zbirajo v »Unionu«. V tej tovaršiji je igral in ta klerikalna tovaršija ima v žepu tiste tisočake, ki so Lenčeta spravili v nesrečo. Lenče je res večkrat prišel v »Union«, pa ni nikdar bil v »klerikalni družbi«, ampak v družbi tako odličnih liberalcev, kakor so trgovec Cham, plakat Perdan, mesar Černe, Hauptmann ml., Vidmayer itd. Igrati ga pa tudi tu mi nismo videli. Gg. liberalci, v katerih družbi se je Lenče vedno gibal, naj se o tem z »Narodom« pogovore. Tisto tuljenje, nad katerim so se vsi dostojni gostje zgražali, vendar ni bilo »klerikalno tuljenje«. Kak liberalce je bil Lenče, naj vprašajo gospodje pri »Narodu« Vojteha Vidmayerja od »Slavije«, ki je pomagal menice v denar spravljati, in kako je bil liberalen, je iz tega razvideti, da mu je ponudila zavarovanje dunajska jubilejna mestna zavarovalnica in je Lenče rekel, da je preklerikalna, in raje se zavaroval pod slabšimi pogoji pri »Slaviji«. Vžigalice za obmejne Slovence so morale izginiti z mize, pri kateri je Lenče sedel. Če gospodje pri »Narodu« hočejo še kaj drugih zanimivosti o tem, v kakih liberalnih družbah je Lenče občeval, bomo pa še postregli. Bil je to res čeden člen »liberalnega obroča«. Liberalci, Vaš je bil, po naukih libera-

lizma je živel — zakaj Vas je sram njegovih sadov?

+ Ob priliki nove sv. maše č. g. Jerneja Hafnerja v Kropi ste nabrali za »Slov. Stražo« gospa Zajc in gđna Rant 32 K. Hvala iskrena! Na vseh novih mašah se spominjajte dela »Slov. Straže«.

+ »Nova stranka« nastopa. Zmaga S. L. S. v Mostah je liberalce silno poparila. Zlasti se jezijo mladini, ki imajo zavetje v »Učiteljski tiskarni«. Dočim je »Narod« mnenja, da so bili liberalci v Mostah »častno« poraženi, piše »Dan«, da »narodnonapredna stranka ni baš častno izšla iz tega boja«. Da, »Dan« jo imenuje celo »korruptno stranko«, pravi, da noče biti njen »privesek« in da bo »končala v blatu«, mladini da pa »hočejo višje«, da rešijo »že večkrat osleparjeno ljudstvo« in da bodo pod imenom »Narodnosocialne Zveze« stopili kot »nov faktor« k »novemu boju«, k »boljšemu blagostanju slovenskega naroda«. — Liberalci so že večkrat pod najrazličnejšimi firmami poizkušali ljudstvo slepariti, pa so bili še pod vsakim imenom našeskanjani. Najbrže bo i v bodoče pri tem ostalo.

+ Liška železnica. Z deli pri zgradbi liške železnice, ki bo vezala Avstrijo z Dalmacijo, so pričeli 22. julija. Kakor znano, bo ta železnica zvezana z belokranjsko železnico ter bo vodila preko Karlovca, Ogulina in Gospiča v Knin v Dalmaciji. S tehničnimi deli so na odredbo ogrske vlade pričeli dne 22. t. m. pri Ogulinu. Ta dela bodo do srede prihodnjega meseca dovršili do deželne meje. Z grajenjem železnice same bodo pri Ogulinu pričeli dne 1. oktobra. Do konca marca 1913 bodo dela ob celi progi v polnem teku. Ob začetku gradbe bo zaposlenih 1000 delavcev, a se bo to število istočasno z napredovanjem dela zvišalo na 20.000. Kralj. komisar Cuvaj pozivlja oblasti, naj na to dejstvo opozore prebivalstvo. Tudi v inozemstvu živeči Hrvati naj bi bili po možnosti o tem obveščeni.

+ Pomočma se nahaja v našem večerajšnjem poročilu o seji kranjskega deželnega zbora stavek, da je deželni odbor dobil pooblastilo za hidroelektrične centrale porabiti maksimalno vsoto 4 milijonov kron. Dovolila sta se 2 milijona, kar bodi s tem popravljeno.

+ Nivó glasila liberalnega učiteljsiva je popolnoma enak tistemu, ki vlada v krogih, iz katerih sta izšla znana bandita Bonnot in Garnier. V številki dne 24. t. m. beremo v uvodnem članku »Dana« sledeče produkte inteligentnih svobodomiselnih pedagogov: »Bili smo doslej mnenja, da je zlezla večina kranjskih učiteljev v fa rovške svinjake — »Maziljena ščeneta« — »faruclji« — »klerikalna mlakuža« — »črna sodrga«. Pomisliti je treba, da se avtor tega izdelka čisto nič ne ženira označevati se za ljudskošolskega učitelja. Prepričani smo, da člani napolitanske kamore veliko bolj olikano pišejo kakor tile gospodje. Tako sramoti našo večino glasilo voditeljev liberalnega učiteljstva v istem času, ko je dr. Novak v deželnem zboru interpeliral, zakaj se učiteljstvu draginska doklada še ni izplačala in stavil nujni predlog, naj se sklene 40-odstotna doklada. Takega postopanja ne razumemo, pač pa bodo liberalni učitelji ob svojem času marsikaj lahko razumeli.

— Gradnja Belokranjske železnice. C. kr. železniško gradbeno vodstvo v Novem mestu razpisuje dobavo približno 70.000 macesnovih ali hrastovih pragov in 345 m³ posebnih pragov za premikalnice iz enakega lesa. Natančnejša pojasnila daje c. kr. železniško gradbeno vodstvo, pri katerem morejo udeleženci tudi pregledati ali kupiti ponudbene pripomočke. Zadnji čas vložite ponudb je 16. avgust 1912 opoldne. Ponudbe se odprejo isti dan ob 3. uri popoldne, dobava se prisodi v času do 13. septembra 1912. Najpoznejši rok začetka dobave je mesec februar 1913, končana pa mora biti do konca meseca avgusta 1913.

— Razpis ustanov. Za leto 1912. se bodo podelile sledeče Karol baron Wurzbachove cesarice Elizabete ustanove za invalide in hirale: a) tri ustanove po 120 kron za Ljubljancane; b) tri ustanove po 60 K za rojake iz Kamnika, Homca in Jarš, in c) tri ustanove po 60 K za rojake iz Vintarjevca v občini Šmartinski pri Litiji. — Te ustanove oddaja gospod Alfonz baron Wurzbach, in sicer one za Ljubljancane po nasvetu deželnega odbora kranjskega, ustanove za Kamničane, Homčane in Jaršane po predlogu županstva v Kamniku in ustanove za Vintarjevčane po predlogu županstva občine Šmartno pri Litiji. Pravico do teh ustanov imajo v prvi vrsti ubožni in c. kr. vojaški invalidi iz imenovanih krajev od stražmoistra ali narednika

nizdol, ki so lepega vedenja in vsled v vojni zadobljenih ran nezmožni, da bi se sami mogli preživeti. Ako bi se za omenjene ustanove ne zglasilo zadostno število c. in kr. vojaških invalidov z opisanimi lastnostmi, tedaj imajo pravico do njih tudi drugi reveži iz imenovanih krajev, ki so lepega vedenja in se radi boleznin in starosti ne morejo sami preživeti. V obeh slučajih je dokazati s posebnimi občinskimi, po c. kr. političnem oblastvu potrjenimi izpričevali neomadeževanost prosilcev. Prošnje je vložiti prosilcem iz Ljubljane pri magistratu stolnega mesta Ljubljane, drugi prosilci pa naj vložijo vsak pri županstvu svoje občine, in sicer najkasneje do 1. septembra 1912.

— Lepa prilika za izlet v Kamnik. Prihodno nedeljo, dne 28. t. m. popoldne ob 4. uri prirede naši abiturijenti v dvorani »Kamniškega doma« Fr. S. Finžgarjevo igro »Naša kri«. Ljubljancanom se nudi prav lepa prilika, da pohite na izlet v Kamnik in prisostvujejo igri in eventualno tudi zborovanju kat. nar. abiturientov dopoldne v istih prostorih. Vabimo tem potom vse prijatelje naše mladine, da jo s svojim obiskom počaste ob tej priliki. Vsem udeležencem kličemo: Na veselo svidenje, dobrodošli v Kamniku!

— Iz državne stavne službe. C. kr. nadinženir Ivan Rezač, prideljen c. kr. okrajnemu glavarstvu v Krškem, je bil na lastno prošnjo upokojen.

— Nagla smrt. Dne 22. t. m. sta se pripeljala z večernim vlakom v Rudolfovo gg. Karol Baumgartner, rudokopski nadzornik »mont. družbe« na Dunaju in pa Albin Waltl, ravnatelj v pokuju iz Celja. Oba popotnika sta prenočila v Rudolfovem ter se drugi dan, dne 23. t. m. zjutraj odpeljala proti Črnomlju. Med potjo je stopil ravnatelj Waltl raz voza ter šel nekoliko časa poleg voza ter pri tem svojemu sopotovalcu Baumgartnerju tožil o neki telesni slabosti in utrujenosti. Predno sta pa popotnika Baumgartner in Waltl prišla v Črnomelj, čutil se je Waltl že čilejšega in ni svojemu prijatelju morebitnih bolečin in slabosti več označeval, temveč v Črnomlju se je takoj podal v Lacknerjevem hotelu v svojo sobo. Po preteku pol ure je Waltl poklical svojega spremljevalca Baumgartnerja, ki je bil takrat na vrtu hotela Lackner, v svojo sobo ter jel pred njim — Baumgartnerjem — tožiti o raznih krčih in precejšnjih bolečinah v prsih Ker je bil Baumgartner prepričan, da je Waltl zelo bolan, je poslal po zdravnika dr. Maleriča, ki mu je dal potrebna zdravila. Nato so bolnika za kratek čas pustili in se podali iz sobe. Po kratkem preteku, vrnila se je v bolnikovo — Waltlno — sobo, Hedvika Rapuš, ki je uslužbena v hotelu Lackner ter zapazila, da je Waltl mrtev. Zadelga ga je srčna kap. Waltl je star kakih 60 let. Njegovo truplo bodo prepeljali v Celje.

— Koncerti za ljudstvo. Zagrebški vseučiliški klub za zatiranje analfabetizma je sklenil ob sklepu analfabet-skih tečajev, po deželi prirejati za ljudstvo koncerte. Prvega je priredil nedavno v Dugemselu.

— Požar. Dne 12. t. m. dopoldne je nastal v lopi za steljo posestnika Gregorja Štefe v Očadolju, okraj Kranj, na neznan način požar, ki je v kratkem času uničil celo gospodarsko poslopje z vso zalogo krme in slame in gospodarskim orodjem. Škode je 14.000 K, zavarovalna pa znaša samo 1300 K.

— Sin z vilami proti očetu. 66 letnega bajtarja Mihaela Hafnerja v Stari Loki je te dni njegov sin v prepiru sunil z gnojnimi vilami v desno stegno in ga težko ranil.

— Promoviral je za doktorja filozofije J. Vojeslav Mole.

— Iz Kranja. O 14 letnem Avguštinu Kopitarju, morilcu 13 letne deklice, je poročal dopisnik iz St. Jerneja v »Slovencu« 18. julija t. l. med drugim tole: »Študiral je pred par leti v Kranju. Prvega pol leta je I. gimnazijski razred prav dobro izdelal, a drugoga pol leta je šel na drugo stanovanje, čegar okoliš je nanj tako slabo vplival, da je koncem leta — padel... Na vsak način bi bilo treba preiskati, kdo je v Kranju tako slabo nanj vplival...?« — Javnosti bodi povedano, da imenovani zločinec ni bil nikdar učenec tukajšnje gimnazije. — Dr. Fr. Perné, profesor verouka.

— Za slikanje cerkva in društvenih odrov. Opozarjamo na inserat večšega domačina g. Josipa Božiča.

— Analfabetiski tečaj v tovarni. Tovarna svinčnikov »Penkala« v Zagrebu je povabila vseučiliški klub za odpravo analfabetizma, naj v tovarni priredi analfabetiski tečaj za delavce. Klub se je povabilu odzval; pouk se vrši trikrat na teden ter se ga udeležuje 40 delavk. Pri pouku pomaga tudi ravnatelj in uradništvo. Za najpridnejše dekleta je ravnateljstvo razpisa-

lo več nagrad ter plača neko svoto tudi za vsak popisan zvezek.

— Sprejem avditorskih aspirantov. Radi novega vojaškega kazenskega reda se sprejme večje število avditorskih aspirantov, ki morajo biti vojak, dovršiti prezenčno službo, biti sposobni za vojaško službo in imeti tri juridične državne izkušnje. Sprejeti aspiranti dobe leten adjutum 1200 kron in subsistenčni prispevek letnih 400 kron. Prošnje na vojno ministrstvo se morajo vložiti predpisanim službenim potom.

— Umrila je danes v Vipavi gospa Gabriela Bezek. Pogreb se vrši soboto zjutraj.

PROTI REPUBLIKANSKEMU GIBANJU NA OGRSKEM.

Iz Budimpešte se poroča, da je oblast prepovedala ustanovni shod republikanske stranke v Makou 8. septembra, ker bo takrat bival v Makou prestolonaslednik. Sploh se pa na Ogrskem zelo močno razvija republikansko gibanje.

LAŠKI VIŠJI POVELJNIK V TRIPOLISU VPOKOJEN.

»Nazione« poroča, da odpotuje general Caneva v Italijo na dopust in da se ne povrne več v Tripolis. Canevo namerava vpokojiti, ker bo bodoče leto star 68 let, doba, čez katero v Italiji ne smejo častniki več aktivno služiti. Canevi sledi v Tripolisu general Aleksander grof Cadorna.

AGITACIJA ZA BONAPARTISTE NA FRANCOSKEM.

V zadnjem zasedanju je predlagal pristaš Bonapartistov, posl. Engerand, da naj se postava, sklenjena leta 1886. tako izpremeni, da ne smejo bivati na Francoskem tisti principi bivših francoskih vladajočih rodbin, ki bi stremili za tem, da se preosnuje voliven red ali ki bi hoteli uničiti republikansko državno obliko. Tisti principi pa, ki priznavajo republikansko načelo, se pa smejo vrniti na Francosko. Engerandov predlog meri na to, da bi se vrnil na Francosko princ Viktor Bonaparte, mož princesinje Klementine, ki ima v Bruslju svoj dvor, na katerem se zbirajo visoki plemiči, pristaši Bonapartistov. Princ Viktor sam je že izjavil, da priznava republiko, da je demokrat in da bi vladal z republikanci. Tudi Engerand priznava republiko, zahteva le, da naj bi vladarja volilo ljudstvo. Če bi se princ Viktor smel vrniti na Francosko, bi bil gotovo kje izvoljen. O tem se niti ne dvomi. Engerandov predlog sam v sedanjih zbornici ni dosegel uspeha, upajo pa, da bo boljše, ko se uvedejo proporcne volitve. Francozi so ostali splošno hladni. Rojaliste je pa Engerandov predlog ogorčil. Glasilo vojvode Filipa Orleanskega, »Action Française« naziva princa Viktorja princ Viktor Ledanski in napoveduje, da bodo rojalisti v zbornici predlagali, da naj bodo za vse čase izgnani s Francoske člani tistih vladarskih rodbin, ki so zapustile manjšo Francosko, kakršno so prevzela. List strastno napada Bonapartiste, češ da so povzročili, da so trikrat vdrli sovražniki na Francosko.

ALBANSKA ZMAGA.

Nova turška vlada je popolnoma kapitulirala pred albansko vstajo. Odpravili so vojno stanje v Carigradu, prepovedali so zasledovati albanske vstaše, ustavili vse operacije v Albaniji in najbrže se razpusti tudi zbornica, dasi pritiskajo mladoturki z vso silo, da naj bi se zbornica ne razpustila, in dasi izjavljajo, da ji bodo v zbornici izjavili zaupnico. V Carigradu so odstavili vse policijske načelnike in jih namestili s častniki. Carigrad je dobil tudi novega poveljnika. Tri v Carigradu zaprte častnike in 12 vojakov, ki so s Tahjar bejom v Bitovljah dezertirali, so izpustili iz ječe. V Albanijo se odposlje posebna komisija. Otomanska vojaška liga, ki je tajna, je izdala obširen oklic, ki zahteva, da naj častniki rešijo domovino in ki je predvsem naperjena proti mladoturkom. Oklic zahteva razpust zbornice in da se morajo vršiti nove volitve brez intervencije policije in orožnikov. Odstopil je mornariški minister Muktar paša. Nekega orožniškega častnika, ki je v Carigradu kričal: Doli s Kjamil pašo, slugo Abdul Hamida, so zaprli. Položaj v Albaniji je za Turčijo še vedno neugoden, naravnost strašen. Albanski vstaši gospodarijo v Albaniji, armada pa drži z njimi. Iz Skopelja poročajo, da so albanski vstaši naznanili ravnateljstvu Orientske železnice, da ne dopuste voziti vojaških čet. Zelo kritičen je položaj na Kosovem, kjer vlada popolna anarhija, ker turške oblasti več ne poslušajo.

VATIKAN IN FRANCIJA.

Pariško radikalno časopisje se je zelo streznilo in piše zelo mirno o mož-

nosti, da se prične zopet diplomatsko občevanje z Vatikanom. »Radical« piše, da se ob ugodnem trenutku morajo diplomatske zveze z Vatikanom zopet obnoviti. Radikalni list »France« piše, da zopetno diplomatsko občevanje z Vatikanom ni mogoče, če so v nevarnosti važne koristi Francoske.

PRESTOL ALFONZA XIII. V NEVARNOSTI.

Z ozirom na zadnje krvave dogodke v Barceloni piše »Epoca«: Če se napoveduje, da pade španski prestol koncem 1. 1912., ni to nikaka šala. Republikanska Portugalska opogumlja španske republikance, ki sodijo, da so dovolj močni ponoviti, kar se je zgodilo na Portugalskem. List opozarja vlado, da naj pazi na mornarico in na armado.

REPUBLIKANSKA STRAHOVLADA NA PORTUGALSLEM.

Po celi Portugalski zapirajo republikanski mogotci ljudi, o katerih sumijo, da niso zadovoljni s sedanjimi portugalskimi razmerami. Pri Braji je pobegnilo 600 oseb na Španjo. V Lizboni so republikanski mogotci zadušili list »Dio«, ki je pisal v svoji zadnji številki: Prebivalstvo cele države je prestrašeno. Napadi in neupravičeno ovađstvo vladajo v nesrečni deželi. Ječe se polnijo. Število zaprtih duhovnikov ni niti znano. Sovraštvu in maščevalnost praznujeta prave orgije.

EGIPT USTAVNA DRŽAVA.

Dr. Mohamet Falmey, predsednik mladoturškega evropskega odbora v Genfu, je egiptovskemu kedu, ki biva zdaj v Genfu, predložil spomenico, v kateri se keduva naproša, da naj podeli Egiptu ustavo.

Štajerske novice.

Š Naše mladine bi se radi polastili. Nemška društva »Südmark«, razni »turnervereine« itd. imajo v večjih mestih, tako v Mariboru, v Gradcu i. dr. posebne odseke in posredovalnice, po katerih iščejo nemški mojstri in drugi delodajalci mladino, posebno slovensko, za delo v svojih tovarnah in obratih. Stara reč namreč je, da je vse, kar je slovenske krvi marljivo in uporabno pri vsakem delu. A ta društva nimajo poštenega namena pridobiti naši mladini zasluzke, ampak hočejo napraviti iz nje janičarje — odpadnike. Slovenski fant se pri zagrizenih nemških mojstrih in tovariših popolnoma pokvari: izgubi ljubezen do materinega jezika, do domovine, izgubi vero in tak človek je potem hušji kot najzagrizenejši Nemeč. Zatorej, stariši, bodite pazljivi in povprašajte poprej, predno daste svojega otroka kam v tuje mesto v uk. Mi imamo sedaj v vseh mestih naša društva, ki vam bodo oskrbela naslove poštenih mojstrov, katerim lahko slobodno zaupate svoje otroke.

Š »Zadružna zveza« v Mariboru javlja vsem svojim članicam, da se dobi g. nadrevizorja Vladimira Pušenjaka redno vsak ponedeljek ob uradnih urah v pisarni, Koroška cesta 5. Če pa želi kdo kak drug dan z njim osebno govoriti, naj nekaj dni prej javi svoj prihod, da ga more g. Pušenjak doma počakati. Ker mora g. Pušenjak sam opraviti vse revizije in vso organizatorično in drugo zunanje delo, ni mogoče, da bi bil več kakor en dan redno doma v pisarni.

Š V Jarenini se vrši v nedeljo, dne 28. julija, popoldne velika narodna slavnost v čast Slomšku. Slavnost bo v velikem stilu. Govori dr. Medved. Zabava bo taka, da menda na nobeni drugi veselici tako. Igrajo tudi dijaki in tamburaši. Slovenske gorice, meja in Mariboru, v nedeljo, 28. julija: vse v Jarenino! Čisti dobiček je za »Slov. Stražo«.

Š Čudna moč solnce. V Kamnici pri Mariboru so se vršile dne 9. aprila občinske volitve, pri katerih so le s par glasovi večine zmagali nemškutarji in mariborski nemški purgarji nasproti slovenskim posestnikom. Slovenci so se radi nerednosti pri volitvi pritožili na namestnijo. Kakor slišimo, se je vršila dne 24. junija pri mariborskem okrajnem glavarstvu prva obravnava, pri kateri so prišle jako čedne stvari na dan. Pokazalo se je namreč, da mnoge glasovnice niso imele občinskega pečata, kakor to določa štajerski občinski volilni red. Predsednik komisije nemškutarjski nadučitelj Hofbauer je kar med skrutinijem, to je med štetjem glasov pritiskal poljubno na glasovnice pečat. Pri razpravi je skušal to deloma zanikati, a je končno moral vendar priznati. Ta dični renegat je tudi rekel uradnemu komisarju, »da je pritisnil, predno jih je izročil volilcem, na vse glasovnice občinski pečat, a ker so glasovnice ležale več dni na mizi v občinski pisarni, je na nji sijoče solnce pe-

čatno barvo vzdignilo raz papirja in so bile tako glasovnice naenkrat brez pečata. (Strašno salomonski odgovor štajerskega nemškutarja, kot znak njih neizčrpane modrosti.) Kamniško solnce mora imeti res čudno moč, da kar tako potegne nase mastno signirno črnilo slavnega kamniškega nemškutarjskega županstva. Čudno je le, da to čudotvorno kamniško solnce tudi ne posuši in popravi razdrapanih kamniških cest in jarkov. Še bolj čudno pa je, da se učenjaki bolj ne pobrigajo za čudotvorne kamniškega solnce. Kar patent se naj vzame na ta čudež! Klobučar Bregar v Mariboru v Gosposki ulici naj suši svoje novoizdelane stare klobučke na tem solncu, pa bodo nekateri »izborni« narodnjaki iste še raje pri njem kupovali. Slovenstvo v mariborski okolici, zakaj ne privoščiš ljubeznjivim nemškutarjem več mirnih uric! Če se ti posušijo in od jeze popokajo, kaj boš pa imelo potem?

Š »Slovenizacija« po poštnem ravnanju v Gradcu. Pod tem naslovom se celjski listič »Deutsche Wacht« zaganja v graško poštno ravnanje, ker si je usojalo postaviti v imenik telefonskih abonentov slovensko besedilo »Schillerjeva cesta št. 3«. Listič pravi, da v Celju ne eksistira nobena Šillerjeva cesta, ampak samo Schillerstrasse. Dalje čitamo, da bo mestni magistrat »ostro protestiral« proti temu »nezaslišanemu« činu graškega poštnega ravnanja. Naši privranci nemškutarji naj se le potolažijo; sčasoma se bodo morali privaditi tudi slovenskih uličnih imen, saj je skoro polovica mestnih prebivalcev, kakor je pokazalo ljudsko štetje, — slovenska.

Š Mladina ne v tujino! Iz Šmartna ob Paki se nam piše: Lansko leto se je podalo od tukaj v Meran na Južnem Tirolskem več fantov iskat zasluzka. Med njimi je bil tudi 19 let stari mizarški pomočnik, Franc Resnik. Dne 15. julija pa so dobili starši imenovanega žalostno novico, da je njihov sin storil v tujini nesrečno smrt. V noči od 14. do 15. t. m. so ga namreč neki tamošnji nemški prepeči umorili na grozovit način. Razbili so mu glavo, na vratu so mu zadali 5 centimetrov globoko rano ter je bil tudi po ostalem truplu poln ran, prizadetih po nožu. Po tem groznem dejanju so ga vrgli v neko mlako, kjer so ga drugi dan našli njegovi rojaki, seveda mrtvega. Nesrečnež je šel iskat boljšega zasluzka v tujino, pa je našel žalostno smrt. Naj bo ta dogodek v svarilo tistim, ki tako hrepenijo iti v tuji svet. Povsod je dobro, doma je najbolje, pravi pregovor, in res je tako! Toliko hvalisani nemški kulturi pa ta dogodek dá sramotno spričevalo.

Š Iz odvetniške službe. Odvetniški koncipient v pisarni dr. Rosine v Mariboru, dr. Jan, je odšel v Trst. Na njegovo mesto vstopi dr. Regali iz Ljubljane.

Š Osebnosti. Gospod France Makso Krambergar, posojilnični tajnik itd. pri Lenartu v Slovenskih goricah, se je preselil v Celje, kjer je prevzel tajništvo Ljudske posojilnice. Na njegovo mesto pri Sv. Lenartu je prišel gospod Kurboš iz Biša.

Š Ponesrečil je v Podgorju pri Brežicah 15letni delavec Janez Kralj. En stot težek mlinski kamen mu je padel na levo nogo in mu jo zdrobil. Težko poškodovanega so spravili v brežiško bolnišnico.

Š Zgodnji začetek. Iz Loke pri Zidanem mostu: Enega zadnjih večerov je sedel kmet Jože Martinšek z posestniškim sinom Mihaelom Strižekom na klopi pred hišo. K njima se je pridružil tudi 11letni Karl Kaluža ter poslušal njun razgovor. Martinšek mu je rekel, naj raje gre domov, da ga mati ne bo kregala. Kaluža pa se ni zmenil za Martinškove besede, ampak je še naprej tam sedel. Ko ga je Martinšek vnovič opominjal, je Kaluža vzel iz žepa nož ter z njim zabodel Martinška. Težko ranjenega so spravili v bolnišnico.

Š Mariborski glavni kolodvor povečajo. Kakor poročajo listi, bodo razširili mariborski glavni kolodvor. Že pred več časom se je vršil politični obhod radi razširjenja. S prezidavo in razširjenjem pa pričnejo koncem septembra.

Š Umrl je v Studenicah pri Poljčanah Miha Orešič, p. d. Vrešiček, občeznani veseljak in humorist dravinjske doline. — Pri Sv. Miklavžu blizu Ormoža je umrl posestnik in krčmar Anton Pajtler, brat č. g. župnika Iv. Pajtlerja. — V Laškem je umrl bivši posestnik Anton Terbovc, star 68 let. — V Mišjem dolu pri Sv. Lenartu nad Laškem je umrl župan Ferdinand Trupej. — Na Sevcih je umrl pri Sv. Marjeti Matevž Sluga, star 60 let.

Š Ogledovanje živine. Sporazumno z okrajnimi odbori se bodo vršila letos še sledeča ogledovanja živine: dne 27. avgusta v Ormožu, 28. avgusta v Slov. Gradcu, 29. avgusta v Sevnici ob Savi, 30. avgusta v Celju, 31. avgusta v Kapljici vasi (v vranskem okraju), 2. septembra v Ljubnem za gornjegrajski okraj, 3. septembra v Velenju. Darila lahko dobijo le štajerski živinorejci. Vsak posamezni posestnik ima pravico za svojo odlikovano živino dobiti le eno darilo.

Š Oddaja perutnine. Osrednji odbor štajerske kmetijske družbe bo tudi za leto 1912 brezplačno razdelil med udeležence kmetijskih podružnic čistokrvno štajersko perutnino. Udje podružnic naj vložijo takoj tozadevne prošnje pri svoji podružnici, katera jih mora skupno odposlati osrednjemu odboru vsaj do 1. septembra. Obenem pa morajo prošnji priložiti izjavo, da se zavžejo, da hočejo skrbeti za ohranitev čistega plemena. Prošnjiki dobijo, v kolikor bodo dopuščala denarna sredstva, vsak eno celo kurjo družino.

Š Iz poštne službe. Imenovani so poštni oficijali Jože Kosi in Rajmund Hübner v Celju ter Franc Jurin in Anton Wagner v Ptuj za poštne nadoficijale.

Koroške novice.

k Delavsko društvo v Celovcu priredi v nedeljo, dne 4. avgusta t. l. velik delavski shod v dvorani pri Trabesingerju. Ustanovilo se bo okrožje za Koroško »Jugoslovanske Stokovne Zveze. Pride gosp. državni poslanec Gostinčar iz Ljubljane. Vsi slovenski delavci in delavke iz Celovca, št. Ruperta in okolice, pridite na shod in agitirajte za udeležbo!

AVSTRALCI PROTI GOVORNIŠKI POVODNJI V AVSTRALSKEM DRŽAVNEM ZBORU.

Iz Melbourn poročajo: Avstralska zbornica je sklenila postaviti, ki določa, da smejo posamezni poslanci govoriti le 65 minut. Samo v izredno važnih slučajih smejo poslanci govoriti do 95 minut.

Razne stvari.

Deset zapovedi uslužbencem. Neki londonski tvorničar je ukazal nabiti v svojih delavnicah deset zapovedi, ki slovejo: 1. Ne laži. Če lažeš, krađeš sebi in meni čas, končno se pa le vjameš. 2. Glej na delo in ne na uro. Dolgi dan okrajša delo. Če je tvoj dan kratek, se podaljša moj obstoj. 3. Daj mi več, kolikor pričakujem, in dam ti več, kolikor pričakuješ. Če pomnožiš svoje delo, ti povišam plačo. 4. Ne delaj dolgovi, če jih pa delaš, zapusti moj obrat. 5. Brezčasno dejanje ni slučaj. Dobri ljudje nikdar ne zapazijo izkušnje, kadar jih obišče. 6. Zanimaj se zgolj za svoje stvari. Če to storiš, postaneš sčasoma samostojen. 7. Ne slušaj nikdar povelja, ki žali tvoje samospoštovanje. Delavec, ki krađe zame, krađe tudi meni. 8. Noč je tvoja. Če pa vpliva nočno življenje na tvoje delo podnevi in če napraviš le polovico tega, kar pričakujem, ostaneš pri meni polovico manj časa, kolikor časa si misliš, da ostaneš. 9. Ne pripoveduj, kar rad slišim, marveč kar moram čuti. Niman slug za svoje samoljubje, marveč za svoj denar. 10. Ne mrmraj, če grajam. Če si vreden, da te poboljšam, si tudi vreden, da te obdržim. Zaman ne porabim nobenega časa.

Bosenske državne gimnazije. Minolo šolsko leto je bilo na vseh treh državnih gimnazijah v Bosni, to je v Sarajevu, Mostaru in Tuzli 1226 učenec. Po veri je bilo 426 (34,74%) pravoslavni, 352 (28,50%) mohamedancev, 372 (30,34%) katolikov, 99 (8,07%) judov in 4 (0,34%) evangeličev. Učni uspeh je bil koncem leta pri 947 učencih poveljen, 274 nepoveljen, 5 je ostalo neizprašanih. Najboljši so bili uspehi na sarajevski, najslabši na mostarski gimnaziji.

Promet v Sueškem kanalu. Uradne številke o prometu v Sueškem kanalu leta 1911 kažejo, da se je zmanjšal brodomni promet vseh dežel, izjemoma Angleške, Turčije in Švedske, v prošlem letu, dočim se je promet teh treh dežel dvignil. Sueški kanal je prebrodilo leta 1911 skupno 4858 ladij z registrirano čisto tonelažo 15 milijonov tonelat. Avstro-Ogrski je v letu 1911 padel in sicer od 38 do 34%.

Bojazljivi Napoleon. Tudi Napoleonu je odnehalo junaštvo, ko mu je bilo treba izdreti zob. Tajnik guvernerja na Sv. Heleni, znanega Sira Hudsona Lowe, podpoik. Gorrequer, je pisal v nekem pismu o ujetem »generalu Bonaparte«, kakor ga je Hudson Lowe imenoval, o neki zobozdravniški operaciji, ki jo je moral prestati Napoleon.

»Pred kratkim je zgubil en zob. To je bilo prvo kirurško delo, ki je bilo kdaj izvršeno na njegovi osebi in pri tej priliki je bilo njegovo obnašanje vse drugačno kot pa pogumno. Da so mogli izdreti bolni zob, je bil zobozdravnik prisiljen, da ga je pustil držati na tleh.« Tako postajajo tudi velikani majhni pred malenkostnimi bolečinami.

Pisalni stroj pri sodnijskih razpravah. Glasom ukaza justičnega ministva se bodo pri sodnijskih razpravah vpeljali pisalni stroji. Tudi zapisniki se bodo pisali na pisalne stroje.

Monopol zavarovanja življenja v Italiji. Koncem julija bi moral postati pravomočen od italijanske zbornice sklenjeni monopol zavarovanja za življenje. Tozadevni zakon pa še doslej ni sankcioniran, ker so ugovarjale inozemske vlade. V sled tega zakona bi bile namreč močno prizadete tudi inozemske banke. Italijanska vlada je sicer obvestila inozemske zavode, da je pripravljena plačati primerno odškodnino, ako odstopijo svoje pravice takoj državnemu zavodu. Inozemske zavarovalnice pa stoje na stališču, da je zatak transakcijo potreba dovoljenja tudi od strani zavarovancev. V svrhu rešitve tega konflikta so predlagali poslani tujih držav sledeči izhod: Pravomočnost zakona naj se uveljavi polagoma na ta način, da ostane sedanji položaj zasebnih družb do gotovega časa. Šele po preteku tega časa naj bi se izvedel monopol v polnem obsegu.

Aretirana komponistka. Iz Londona poročajo: Znano komponistko Ethel Smyth so aretirali, ker je na sumu, da je v zvezi z atentatom na palačo kolonialnega ministra.

Sleparije z voznimi listki na francoskih železnicah. V Grenoblu so z 2. t. m. aretivali nekega uradnika finančnega ministva, ki je ponaredil vožne listke za železnico Pariz—Lyon—Sredozemsko morje in spravil v promet.

Grozna nesreča v Ivovski pivovarni. V pivovarni v Lvovu je 22. t. m. zagrabila transmisija delavca Kizsko za lase ter mu potegnila vso kožo z glave. Ponesrečenca so prenesli umirajočega v bolnišnico.

Podražanje piva na Češkem. Kraljevina Češka je imela deželno doklado na pivo v višini 1 K 70 vin. za hektoliter, kar je prineslo na leto 13 milijonov kron. Tozadevni zakon je bil v veljavi le do 31. decembra 1909., ker ga niso potem obnovili. Deželni odbor je zaradi tega izgubil v letih 1910., 1911. in 1912. letni dohodek 13 do 15 milijonov kron. To lepo vsoto so vtaknile v žep pivovarne in gostilničarji, ker so v zadnjih treh letih, ko ni bilo nobene deželne doklade na pivo, ravno tako drago prodajali pivo kot prej, ko je obstojal davek. V mnogih pokrajinah na Češkem so celo v poletju leta 1911. pivo podražili. Sedaj pa je mogoče, da bo češki deželni zbor po štiriletni obstrukciji postal delozmožen in uredil jezikovno vprašanje ter deželne finance. Ena prvih nalog češkega deželnega zbora je, da zopet uvede davek na pivo, ki ga mislijo zvišati od 1 K 70 vin. na 4 K. Kot računajo, bi stopil ta zakon že s 1. avgustom v veljavo. Zaradi tega so pa tudi na zborovanju v Pragi gostilničarji grozili, da bodo na dan otvoritve deželnega zbora zaprli vse gostilne in prišli z vsem svojim osebjem pred deželni zbor. Razpoloženje gostilničarjev si lahko predstavljamo, ako pomislimo, da ne bodo prizadeti samo vsled davka na pivo, ampak da jih tudi pritiska pivovarniški kartel. Kajti pred dnevi so sklenile kartelirane češke pivovarne, da zvišajo cene piva za 6 K pri hektolitr, če bo uveden v deželnem zboru davek na pivo. To pa kljub temu, da bo davek zvišan samo za 2 K 30 vin. Vrček piva bo torej na ta način za tri vinarje dražji. Pivovarniški kartel hoče torej izrabiti davek na pivo za to, da bo izžemal žep prebivalstva, akoravno se češkim pivovarjem ne godi slabo. Kajti prva delniška pivovarna v Hebu je izplačala zadnjo dividendo po 11,2%, plzenska zadruga pivovarna po 8½%, smihovska delniška pivovarna pa celo po 52 odstotkov. Kako pride prebivalstvo do tega, da mora množiti milijonske dobičke delničarjev?

Vinska trgovina med Avstrijo in Ogrsko. Od 1. januarja do 1. junija letos se je iz Ogrske in Hrvaške uvozilo v Avstrijo 604.294 meterskih stotov vina v vrednosti 247 milijona kron; izvozilo pa na Ogrsko 52.000 meterskih stotov vina v vrednosti 22 milijona kron.

Eksplodira na ruskem parniku. Iz Varšave poročajo, da je na parniku »Ploszezanien«, ki plove po Visli, eksplodiral dne 21. t. m. kotel. Krov parnika je popolnoma razrušilo. En potnik je bil ubit, 20 oseb pa več ali manj težko ranjenih.

Grozna nesreča v tovarni. Iz Bukarešta poročajo: V cementni tovarni »Tittem« v Dudesti-Ciopelea se je 21. t. m. popoldne zgodila velika nesreča. Snažili so

nek parni kotel, ko je naenkrat nastala grozna detonacija. Eksplozija je sosednji kotel in uhajajoča para je zadušila dva delavca, ki sta snajžila kotel, medtem ko je tretji dobil hude opekline. Dva druga delavca sta bila lahko ranjena. Vzroka eksplozije še niso dognali.

Tatvine v sarajevskem artiljerijskem skladišču. Iz Sarajeva poročajo, da je detektiv Mosminger izsledil dne 24. t. m. iz laboratorije artiljerijskega skladišča ukradeni material. Pod nekimi drvmi je našel železne žice in ostali material. Policija je nadalje poizvedovala in našla pri trgovcu Mautnerju vreče z več tisoči kilogramov ukradenih stvari. Pri tatvinah, ki se gajo več let nazaj, je posredoval vojaški oficijal Bradt. Trgovec Mautner, pri katerem so našli listine o njegovi nepošteni trgovini, je izpovedal, da sta pri tatvini sodelovala Bradt in neki ubegli topničar. Prizadetih je v aferi tudi več drugih oseb.

Stoletnica Napoleonovega pohoda na Rusko. Praznovanje stoletnice Napoleonovega pohoda na Rusko leta 1812 se vrši v Peterburgu 25. avgusta t. l.

NOTRANJCI, — V NEDELJO V GORENJI LOGATECI

Slomškova slavnost v nedeljo, dne 28. julija t. l. v Gorenjem Logatcu bo kakor kažejo priprave in ljudsko zanimanje, res pravi **Slomškov tabor**. Lep orlovski pohod iz Dolenjega Logatca z godbo in zastavami na čelu, potem pa ljudski tabor pred cerkvijo, kjer bodo nastopili naši vrli poslanci in drugi govorniki, vse to mora vzbuditi v slehernem našem somišljeniku zanimanje za priredbo. Po zborovanju bo javna telovadba naših vrlih Orlov. Telovadišče v lepem grajskem parku je nekaj privlačnega in mičnega, vse v naravnem zelenju in senci. In v tem senčnatem gaju se bo vršila tudi po telovadbi velika ljudska veselica. Sodeluje vrla idrijska rudniška godba in društveni mešan pevski zbor iz Dol. Logatca. Srečolov, vino, pivo, brezalkoholne pijače, mrzla jedila, torej z eno besedo izvrstna postrežba, za katero že sedaj skrbe vrle gornjelogaške »Bogomile«. Za danes samo kličemo: Vsi domačini, vsa vrla sosedna društva, možje, žene in naša mladina: 28. julij je Vaš dan v Gorenjem Logatcu.

CERKVENI LETOPIS.

c Pastoralna konferenca za dekanijo Semič bo dne 29. julija v ponedeljek v Metliki. Prične se ob 10. uri dopoldne.

Ljubljanske novice.

Ij Deželni tajnik g. Fran Korošec je včeraj utonil pri kopanju v Savi pri Dolskem. Navadno se je peljal s popoldanskim vlakom kopat v Savo. Tudi včeraj je tako napravil ter se v valovih Save ponesrečil. Truplo g. Korošca so orožniki dobili v Savi pri Lazah.

Ij V Petrovče na Štajerskem poroma v nedeljo naše ljubljansko krščansko-socialno tobačno delavstvo. Odbor je poskrbel za poseben vlak, ki se odpelje iz Ljubljano v nedeljo, dne 28. t. m., ob 5. uri 20 minut z južnega kolodvora v Ljubljani. V Ljubljano se vrne poseben vlak zvečer ob 9. uri 44 minut. Kdor želi nedeljo, 28. t. m., prijetno preživeti med zavednim našim krščansko-socialnim delavstvom, naj poleti v nedeljo v Petrovče. Cena vožnji s posebnim vlakom 3 K 50 h. Vozni listki se dobe pri odboru »Podpornega društva« in iz posebne prijaznosti v četrtek in v petek tudi v trafiki g. Fr. Šoukala Pred škofijo. Na svidenje v nedeljo, dne 28. t. m., v Petrovčah!

Ij Smrtna kosa. Umrli so v Ljubljani: Sestra Leopoldina Ohaba, usmiljenka, 70 let, Radeckega cesta 11. — Ana Šajn, soproga bivšega restavraterja na žel. postaji v Št. Petru. — Marija Černe, bivša mesarica, 70 let, Poljanska cesta 29. — Štefanija Kralj, hči železniškega strojevodje, 20 let, Hranilnična cesta 9. — Ana Maher, postrežnica, 59 let, Zalokarjeva ulica 8.

Ij Na II. državni gimnaziji v Ljubljani je razpisano mesto za matematiko in fiziko s slovenskim in nemškim učnim jezikom. Prošnje je vložiti do 10. avgusta.

Ij Vinska pokušnja se vrši danes od 5. ure dalje v vinski kleti pod kavarno »Evropa«.

Ij Kdo ima kovčeg? Pred dlje časom je dala uslužbenka Ana Škoflek spraviti neki na Sv. Petra nasipu stanujoči stranki svoj kovčeg z obleko in perilom ter potem odpotovala v službo v neko drugo mesto. Dotična stranka se pozivlja, da se čim preje zglesi pri policijskem uradu, kjer bo izvedela naslov Škofleke in potem proti povračilu stroškov kovčeg poslala lastnici.

Ij Tatvina. Zidarju Jožefu Remcu je bila ukradena srebrna žepna ura z dvojnimi pokrovom in srebrno oklepno verižico. Policija je tatu na sledu.

Ij Našla se je verižica s spominskim obeskom. Kdor jo je izgubil, jo dobi pri najditelju Ulica na grad št. 4, prtiličje.

Ij Zaradi prepovedanega povratka je bila včeraj aretovana leta 1859 v Sv. Krištofu pri Celju rojena slaboglasna Helena Krezova. Oddali so jo sodišču.

ZA KRATEK ČAS.

Obrekovanje ženskega spola. Hudo-mušnež je o moderni ženski zapisal tole krivo očitaje: »Ženska je samo tedaj srečna, če more vtakniti nože v preozko obutev, glavo pa v preširok klobuk.«

Brzojavka živinotročca. Jutri zjutraj bodo kozlički dospeli na kolodvor. Pričakujem tudi Vas tam. Jaz pridem šele dan pozneje, ker volov poštni vlak ne sprejme. Če potrebujete krav, mislite name!

Prebrisan deček. Karelček gre mimo grajskega vrta, pa se mu zazdi, da so hruške že dovolj zrele. Ne premišlja dolgo, marveč skoči hipnih nog pod drevo ter si nabaše žepa s sladkim sadjem. Ko jo mirno in brez strahu reže svojo pot naprej, ga pokliče čuvaj, ki ga je opazoval in ki ga je hotel na lep način dobiti v pest: »Deček, malo počakaj, ti bom nekaj povedal.« Karelček se pa odreže: »Saj ni, da bi morali otroci kot sem jaz, vse vedeti« ter jo popiše naprej.

Pazljivi Tonček. Teta: »Tonček, kaj pa počneš v šoli?« Deček: »Čakam, da je konec.«

Točen odgovor. Pepi: »Papa, zakaj so pa črne jagode bele?« Oče: »Zato, ker so še zelene.« — Učitelj: »Janez, ali veš kam človeka pijančevanje pripelje?« Janez: »V gostilno.«

Telefonska in brzojavna poročila.

LAŠKA FAKULTETA V TRSTU SE VNDARLE USTANOVI?

Trst, 25. julija. Današnji »Piccolo« sodi na podlagi svojih informacij, da se bodo kljub protestu »Slovenca«, katerega navaja, na Revoltellijevi šoli otvorili juridični tečaj, in sicer na podlagi dogovorov med vlado in poslancema Malfatti in Gentili.

Trst, 25. julija. »Ecco del Friuli«, organ laške ljudske stranke, izjavlja, da se med vlado in laškimi poslanci res vrše pogajanja, da bi se ustanovili v Trstu na Revoltellijevi trgovinski šoli juridični tečaj, in sicer že v tej jeseni, ter bi dobili poslušavci usposobljenost za juridične državne izpite. — **Vlada in namestništvo** le izjavljata, da gotovega še ni nič sklenjenega. — Slovenski poslanci bodo morali stati na straži, da se kaj za hrbtom ne izvrši.

SPRAVNA POGAJANJA MED ČEHI IN NEMCI DO DECEMBRA ODGODENA.

Praga, 25. julija. Ker se pri spravnih pogajanjih med Čehi in Nemci ni mogel noben rezultat doseči, so se pogajanja do decembra odgodila.

GRAŠKO OBČINSKO GOSPODARSTVO.

Gradec, 25. julija. Vladni komisar je za leto 1912 znižal skupne potrebščine od 10.344.733 na 10.119.194 K, a kljub temu je deficita 523.316 K. Vladni komisar je iz visečega dolga nakazal za pokritje deficita 195.077 K ter je zvišal občinske doklade na zemljiški davek od 23 na 50 odstotkov, na hišnonajemniški davek od 23 do 30 odstotkov, na splošni dohodniški davek od 40 na 45 oziroma 50 odstotkov.

HOMATIJE NA TURŠKEM.

Carigrad, 25. julija. Albanec Ferid-paša, kateremu se je ponudil portfeli notranjega ministrstva, je ponudbo odklonil. Vsled tega utegne zopet priti do ministrske krize in se domneva, da bo veliki vezirat prevzel Kiamil-paša.

Carigrad, 25. julija. Predsednik državnega sveta Kiamil-paša in mornariški minister Mahmud-Mukhtar-paša se pod pretvezo, da sta bolna, nista udeležila ministrskega sveta.

Carigrad, 25. julija. Tu je bil ustreljen na cesti Grk dr. Andonakis, član mladoturškega odbora. Morilca so zaprli. Umor je političnega značaja.

GOSPOD CLEMENCEAU SE BOJI KLERIKALIZMA.

Pariz, 25. julija. Clemenceau je pisal ministru Poincaréu pismo, v katerem izjavlja, da je bil on vedno za razširjenje volivne pravice, toda vedno le s pogojem, da pripada zastopstvo absolutni večini, na kateri sloni republika. Clemenceau izjavlja, da ima Poincaré za dobrega republikana, da pa je Poincaré republikane ločil v dva tabora, da se nasloni na reakcionarce. To da utegne imeti usodne posledice za deželo.

Pariz, 25. julija. V tukajšnjih političnih krogih se vzdržuje vest, da namerava republika zopet stopiti v diplomatsko zvezo z Vatikanom, ker bi se sicer vprašanje misionarstva v Maroku nikakor ne dalo rešiti v korist Francoske. Opaža se tudi dejstvo, da vlada še ni porabila konfisciranih pobožnih ustanov in posvetne namene in se govori, da hoče vlada s tem v ugodnem momentu pritiskati na Vatikan, da bi v svrhu obnovljenja diplomatskih zvez z Vatikanom Vatikan ne stavljal preostrih pogojev.

UPORNI VOJAŠKI AKADEMIKI.

Bruselj, 25. julija. Gojenci vojaške akademije, ki so bili vložili pritožbo, češ, da so jih pri dopustu prikrajšali in zahtevali, da se neki major odstrani, so se spuntali, ker niso njihovim zahtevam ugodili in demolirali vse pohištvo ter je na dvorišče zmetali. Voditelje punta so zaprli in ostale upornike s silo pomirili.

ANGLEŽI SO NERVOZNI.

London, 25. junija. V današnji seji nižje zbornice je mornariški minister lord Churchill zoper govoril o potrebi pomnoževanja mornarice z ozirom na Nemčijo. Dočim bo Nemčija leta 1913 imela 13 dreadnoughtov, jih bo Anglija imela 18.

KONGRES JUGOSLOVANSKIH ODVETNIKOV.

Belgrad, 25. julija. Odbor zveze jugoslovanskih odvetnikov je sklenil v svoji zadnji seji vplivati, da pristopijo vsi slovanski odvetniki v Bosni, Hercegovini, Dalmaciji, Stari Srbiji, Makedoniji, Črnigori, Slavoniji, Hrvaški in Bolgariji k zvezi. Obenem se je sklenilo, pričeti s pripravami za kongres jugoslovanskih odvetnikov.

SMRTNA KOSA.

Trst, 25. julija. Umrli je soustanovitelj in odbornik »Čitalnice« pri Sv. Jakobu Angelj Bizjak, c. kr. pismo-noša.

Bruselj, 25. julija. Starosta belgijskih jezuitov P. Van Rien je umrl, star 95 let. P. Van Rien je v društvi organiziral 100.000 belgijskih delavcev.

VODNI REZERVOAR POČIL.

New York, 25. julija. Pri Envasu v Pennsylvaniji je počil vodni rezervoar in je 40 delavcev utonilo.

KLIENT USTRELIL ADVOKATA.

New York, 25. julija. Nek klient je ustrelil na cesti advokata dr. Fetrecha, ker je njegov proces izgubil. Morilca so zaprli.

STRAH PRED NEWYORŠKO POLICIJO.

New York, 25. julija. Priče v procesu zoper morilca lastnika igralskega salona Rosentala se iz strahu pred policijo ne upajo izpovedati resnice.

PONAREJEVALCI DENARJA V LIZBONI.

Lizbona, 25. julija. Policija je tu zaprla 18 ponarejevalcev denarja. Vodja bande se imenuje Martin.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m, sred. tlak 736,0 mm

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Relativna vlažnost
24	9. zveč.	735,2	19,7	brezvetr.	jasno	
25	7. zjutr.	736,0	15,4	sl. jug	jasno	0,0
	2. pop.	734,4	24,7	m. jug	pol. obl.	

Srednja včerajšnja temp. 19,9°, norm. 19,9°.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 25. julija 1912.

Pšenica za oktober 1912	11-46
Pšenica za april 1913	11-79
Rž za oktober 1912	9-37
Oves za oktober 1912	8-92
Koruza za avgust 1912	7-77
Koruza za maj 1913	7-49

Redka prilika!

Zelo dober

PIANINO

se poceni proda na vogalu Sv. Petra ceste, vhod Radeckega ceste.

Josip Božič, slikar, Ljubljana (Trnovo), Konjušna ulica števil. 1

se vljudno priporoča prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu za

preslikanje cerkva v vseh slogih.

Nadalje se izvršuje v Ljubljani

slikanje društvenih odrov

in izgotovljene dekoracije se postavljajo na mestu. — Na željo se izvršujejo potrebni načrti že naprej po najnovejši sestavi in najnižji ceni.

2314

Učenec se sprejme takoj!

Potrti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša preljubljena mati, tašča, sestra, stara mati, gospa

Marija Černe

zasebnica

danes zjutraj ob pol 4. uri naglo v Gospodu zaspa.

Pogreb rajnice bode v petek dne 26. julija 1912 ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Poljanska cesta št. 29, na pokopališče k Sv. Križu v lastno rakev.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

Ljubljana, dne 24. julija 1912.

Žalujoča rodbina Černetova.

Primorske vesti.

p Uboj v Pulju. Iz Pulja poročajo: Ko sta se v tork zvečer vračala težaka Glavčič in Filipčič iz neke tukajšnje kavarnice domov, sta se med potjo sprla. V tem prepiru je Glavčič tako udaril Filipčiča za tilnik, da se je ta takoj nezavesten zgrudil na tla. Glavčiča je policija aretovala, pobitega pa so z rešilnim vozom prepeljali v deželno bolnišnico, kjer je umrl, ne da bi bil prišel zopet k zavesti.

p Okrajna bolniška blagajna v Gorici je izpremenila svoja pravila, da se odvzame nadzorovalna oblast prve stopinje goriškemu magistratu in se jo poveri c. kr. okr. glavarstvu. To je pameten sklep. Magistrat je šikaniral do zdaj blagajno, kolikor je mogel. Uradoval je le italijansko, slovenski delavci in delodajalci so imeli velikanske sitnosti, ker ne umejo italijanščine.

p Zaradi vohunstva so aretirali v ponedeljek na Srednjem nekoga Koperčana. Ker se je pa dognala njegova identiteta, so ga baje že — izpustili.

p Pred goriškim okrožnim sodiščem se je vršila v ponedeljek pet ur trajajoča razprava proti 14- do 16 letnim tatovom Rudolfu Fabjanu, Josipu Furlaniju, Frančišku Cugliatiju, Frančišku Brajniku in Alojziju Batističu, ki so kradli kokoši, gnjati, vino, pivo, oblačila, dragulje, denar itd. Prvi je bil obsojen na 18, drugi na 8, tretji na 10, četrty na 13 in peti na en mesec ječe.

p Zaradi tatvine v sovodenjskem župnišču so zaprli 17 letnega Petejana, ki je potepuh prve vrste in je bil že večkrat kaznovan radi tatvine. Ta fant ne prenočuje doma, ampak se klati ponoči okoli, spi v kmečkih senikih ali pa kopah na polju.

p V št. Andražu pri Gorici začne poslovati s 1. avgustom nov poštni urad. Za poštno upraviteljico na to mesto je imenovana M. Tomažič, dosedanja upraviteljica pošte v Lokavcu pri Ajdovščini.

p Spomin na Vis. Iz Pulja poročajo: Kakor je bilo poročano, se je darovala v spomin na slavno zmago pri Visu tudi na trdnjavi »Maria Louis« slavnostna sv. maša, katero je daroval vojni kurat Langsfels. Te spominke maše se je udeležilo v prvi vrsti trdnjavske topničarstvo. Prisostvovala so pa tudi razne druge vojaške deputacije. Letos je bila ta spominška slavnost še posebno krasna, ker ji je prisostvoval tudi poveljnik vojne luke, admiral pl. Ripper, sobojevnik one slavne bitke, katere zmago se je ravno praznovalo. Admiral pl. Ripper je po službi božji navzočim častnikom in moštvu poklical v spomin junaške čine bojevnikov iz 1. 1866. pri Visu ter v jedrnatih besedah očrtal važnost Jadranskega morja za celo našo monarhijo. Osiveli admiral je sklenil svoj pomembni govor s tem, da je pozivljaval vse navzoče, dati za obrambo naše Adrije tudi življenje, če bo treba, nakar je sledil trikratni »Hura!« na cesarja.

* Finžgar, »Naša kri«, igrokaz v 4. dejanjih. Založila »Katoliška Bukvarna«. Cena 1 K 40 vin., vez. 2 K 50 vin. To je dosedaj naša najboljša ljudska igra, ki bo budila povsod ljubezen do naše krvi in zaupanje v njeno nevsahljivo moč. Koder jo bodo igrali, pustila bo sled za seboj, kajti z njo nam je pisatelj podal kos naše domače zgodovine v živi krepki besedi.

Trgovski učenec

z dobrim šolskim spričevalom se sprejme v trgovino z meš. blagom **Alojzij Pinter v Slov. Bistrici.** Učenec mora tukaj trgovsko šolo obiskovati kar je velikega pomena. 2280

V najem se oda, radi preselitve

hiša

z lepim vrtom. V hiši se nahaja stanovanje obstoječe iz 4 sob, dveh kabinetov, predsobe, kuhinje, shrambe, 2 kleti in verande. Zelo pripravo za kakega upokojenega duhovnika, ker je cerkev le par minut oddaljena. V neposredni bližini se nahaja tudi kopališče. Več se pozive v **Kopališki ulici št. 8., Trnovsko predmestje.** 2287

Deček, 14 let star, ki je dovršil 8 razredov ljudske šole, želi vstopiti kot

trgovski vajenec

v večjo trgovino v Ljubljani ali na deželi. Več pove g. **Ivan Soklič,** trgovec s klobuki, v Ljubljani, Pod Trančo. 2204 3-1

Učenec

iz boljše hiše, kateri ima veselje do trgovine **se sprejme** v trgovino z mešanim blagom pri **I. MODIC, Novavas pri Rakeku.** 2301

Pianino

tvrdke Lhota s 7 oktavami se ceno proda. Poizve se pri upravi »Slovenca« pod št. 2211.

Kupi se takoj

posestvo

z večjo hišo (gradščem) v bližini železnice in farne cerkve. Prednost ima prijazna lega na Dolenjskem. Ponudbe na upravnitvo »Slovenca« pod »Gradšč št. 2269.« 2269 3-1

Velika češka zavarovalnica na življenje

sprejme v vseh krajih na Kranjskem

Okrajne zastopnike in akviziterje

na provizijo in tudi na stalno plačo. Pogoje jako ugodne. Posebno prilčno za pensioniste, trgovce, gostilničarje i. t. d. Ponudbe na **Poštni predal št. 243 v Trstu 1.** 2297

Cennakup

Ako se naznani, kaj se potrebuje, pošljem vsakemu ostanke dobre domače tkanine, kot: kanafase, okforde, cefire, platno, tkanine, delene, krizete, brisače, saten, pisano tkanino itd., franko po povzetju

40—50 m I. kakovost K 17—
40—50 m II. kakovost K 22—

Fran Maršik, domači tkalec,
češka čerma, pošta Nachod, češko.

Zatekel se je lep pes

(Forstehund, Englische Setter).

Lastnik ga dobi pri **Karol Gorjupu v Trbovljah 1.** 2307

Vsled družinskih razmer se proda krasno posestvo

v zelo prometnem kraju na Gorenjskem. Isto obstoja iz hiše z gostilno, gospodarskih poslopij, njiv, travnikov in gozdov. Proda se vse skupaj ali posamezno. Kje pove upravnitvo »Slovenca« 2278 pod šte. 2278.

Sprejemem takoj učenca

za tapetniško obrt in obenem tudi **dobrega hlapca**

IVAN ČERNE, tapetniški mojster in zaloga pohištva **Ljubljana, Dunajska cesta 28.** 2308

URA z verižico za samo kron 2.20.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja šlezijska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno 36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2.20, ter 3 letnim pisanim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 6.—, 5 kos. K 9.—. Pošilja proti povzetju

prusko-šlezijska izvozna tvrdka A. Gelb, Krakov 340.

Za neugajajoče denar nazaj. 3734

Golsa

se da odstraniti brez joda s sredstvom, ki je izumlil nek ozdravljeneec, četudi so bila brez vspela vsa druga sredstva. Zahtevajte takoj proti vposlatvi 20 vin. v znamkah naš prospekt. 1857

Kemični laboratorij **Paracelsus Sternberg, Morava.**

Vajenec

za trgovino z mešanim blagom se išče, da je poštenih starišev, da ima potrebno šolsko izobrazbo in da je sposoben za trgovino. Pogodba učne dobe ugodna. — **Ivan Vahčič,** trgovec **Cerkije p. Krško, Dolenjsko.** 2284 3-1

Poziv na p. t. duhovščino!

Morsko kopališče Gradež pri Ogleju

Kakor prejšnja leta, je hiša duhovniškega podpornega društva »Plo Sovvegno« na razpolago tudi letos meseca junija, julija in avgusta odpočitka in razvedrila potrebnim duhovnikom. Cena za hrano in postrežbo je zelo zmerna. — Pojasnila daje predsedništvo »Plo Sovvegno« v Gorici (Corte S. Ilario 7). 1872 1

M. TUŠEK, LJUBLJANA

:: Stari trg 28 ::

trgovina s steklom, porcelanom, svetilkami, podobami in zrcali po najnižjih cenah

se priporoča prečastiti duhovščini in slavnim cerkvenim predstojništvom za lastno

umetno izdelovanje slikanih cerkvenih oken.

Načrte in proračune na željo. — Solidna postrežba.

Usi, ki ste skrbni možje in očetje!

Ali hočete vsaj 10 vinarjev na teden žrtvovati za svojo oziroma za prihodnjost svojih otrok?

Potem pišite »Slovenski Straži« v Ljubljani po knjižico gosp. župnika **Haasea o ljudskem zavarovanju**, ki se vsakomur dopošlje popolnoma zastonj.

Vse predmete železninske stroke

dobite najceneje pri

veletrgovini z železnino »MERKUR«

Peter Majdič, Celje.

Solidno blago! Postrežba točna!

Razpis.

Za zgradbo vodovoda za **Zgornji Tuhinj, polit. okraj Kamnik, na 23.324-39 K** proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave. Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo enotnih cen proračuna naj se predložijo

do 10. avgusta 1912 ob 12. uri opoldne podpisnemu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za eno krono, doposlati je zapečatene z napisom: »Ponudba za prevzetje gradbe vodovoda za **Zgornji Tuhinj.**«

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razventega je dodati kot vadji še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni ceni. Ponudbi je priložiti tudi seznam jednotnih cen za vpeljavo hišnih vodovodov.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma, če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji se dobe pri deželnem stavbnem uradu v navadnih uradnih urah za znesek 4 K 50 vin.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 23. julija 1912.

Kranjska deželna banka v Ljubljani v deželnem dvorcu vhod v Gosposki ulici 2.

<p>Obrestuje hranilne vloge po 4 1/4 % brez vsakega odbitka. Obresti se pripisujejo glavnici polletno. Vloge v tekočem, giro-računu in na blagajniške liste po najugodnejših pogojih.</p>	<p>Daje komunalna posojila občinam, okrajnim in šolskim odborom ter zdravstvenim zastopom v 4 1/2 % komunalnih zadolžnicah.</p>	<p>Hipotekarna posojila v zastavnih listih po 4 1/2 %</p>	<p>Eskomptuje menice denarnih zavodov in daje lombardna posojila. Prodaja lastne pupilarno-varne komunalne zadolžnice in zastavne liste.</p>
--	--	--	--